



دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره^۱» ویژه دوره‌های کارآموزی / کارورزی^۲

اطلاعات کلی دوره:

عنوان دوره کارآموزی / کارورزی: پرستاری بیماری‌های کودکان

نام بیمارستان / مرکز بالینی: مرکز طب کودکان

نام بخش / گروه: کودکان و مراقبتهای ویژه نوزادان

مسئول آموزش: دکتر بتول پورابولی

اعضای هیأت علمی مدرس در دوره:

اطلاعات تماس مسئول آموزش: ۰۲۱۶۱۰۵۱۴۱۱

طول دوره: شنبه تا چهارشنبه صبح‌ها

مرور اجمالی / توصیف کلی دوره (انتظار می‌رود مسئول برنامه، ضمن ارائه توضیحاتی کلی، دوره را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند.):

1. Course Plan

۲. ضروری است در تدوین طرح دوره‌های کارآموزی و کارورزی هر یک از بخش‌های بالینی ویژه دوره پزشکی عمومی، برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه‌ریزی دوره پزشکی عمومی مد نظر قرار گرفته و در تدوین توان‌مندی‌های پایان دوره‌های مذکور، محورهای توان‌مندی مندرج در سند توان‌مندی‌های دانش‌آموختگان دوره پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی تهران، لحاظ گردد. این اسناد در تارنمای دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی - منوی دبیرخانه پزشکی ۹۰ به نشانی <http://medicine.tums.ac.ir/edo#> قابل دسترس می‌باشند.

ایجاد آمادگی در دانشجو جهت مراقبت از کودک بیمار بستری در بیمارستان بر اساس فرآیند پرستاری و ارائه آموزش لازم به کودک و خانواده
وی ، بررسی و شناخت کودکان مهدکودک و شناسایی مشکلات و ارائه راهکار های لازم جهت رفع آنها ، آشنایی با مراقبت های پرستاری در
بخش مراقبت های ویژه نوزادان

پیامدهای یادگیری مورد انتظار^۱:

اهم فعالیت‌های یاددهی- یادگیری متناظر با هر یک از پیامدهای یادگیری^۲: فعالیت‌های یاددهی- یادگیری متناظر با پیامد یادگیری:

دانشجو باید در پایان دوره قادر باشد :

۱- با کودک و خانواده او ارتباط مناسب درمانی برقرار کند.

۲- کودک و خانواده را با بخش آشنا کند.

۳- کودک را در بخش پذیرش نماید.

۴- مراقبت لازم جهت حفاظت کودک در مقابل صدمات را بعمل آورد.

۵- بر اساس فرآیند پرستاری :

الف : شرح حال و معاینه کامل سیستم های مختلف از مددجو بعمل آورد.

ب: مشکلات مددجو را بر اساس اولویت لیست نماید.

ج: برنامه ریزی لازم را جهت رفع مشکلات مددجو تنظیم نماید.

د: برنامه های تدوین شده را به نحو احسن اجرا نماید.

ه : ارزشیابی لازم از برنامه های اجرایی بعمل آورد.

و: در صورت لازم بررسی را تکرار نماید.

1. Expected Learning Outcomes

۲. برخی نکات کاربردی، در انتهای چارچوب (پیوست شماره ۱) ارائه شده است.

- ۶- قطرات سرم کودک را تنظیم نماید.
- ۷- اتیکت سرم کودک را تهیه نماید.
- ۸- مراقبتهای لازم از محل تزریق سرم و عوارض احتمالی آن بعمل آورد.
- ۹- کار با میکروست ، پمپ انفوزیون و دستگاه ایواک را به نحو مطلوب انجام دهد.
- ۱۰- تزریق خون و فرآورده های آن را با رعایت اصول مربوطه جهت کودک بیمار انجام دهد.
- ۱۱- گرفتن رگ مناسب و خون گیری از کودک بیمار را به نحو مناسب انجام دهد.
- ۱۲- دادن دارو به روشهای مختلف (عضلانی - وریدی - زیر جلدی - شیاف - خوراکی - استنشاقی - قطره بینی و چشم) را به صورت صحیح انجام دهد.
- ۱۳- داروها را بر اساس کارت دارویی به طریق صحیح محاسبه و آماده نماید.
- ۱۴- کودک را از نظر عوارض داروهای مصرفی کنترل نماید.
- ۱۵- علائم حیاتی کودک را بررسی و چارت نماید.
- ۱۶- از کودک تحت درمان با اکسیژن (چادر اکسیژن - ماسک - هود - انکوباتور) مراقبت بعمل آورد.
- ۱۷- مراقبتهای تنفسی مورد استفاده در بخش کودکان از قبیل فیزیوتراپی ریه - دستگاه بخور گرم و سرد را به نحو مطلوب انجام دهد.
- ۱۸- ساکشن راه هوایی کودک را به نحو صحیح انجام دهد.
- ۱۹- در صورت لزوم دخول و خروج مایعات (*I&O*) را کنترل و ثبت نماید.
- ۲۰- تهیه نمونه های مختلف (نمونه ادرار تمیز و استریل - نمونه مدفوع) را به نحو مطلوب انجام دهد.
- ۲۱- در انجام رویه های تشخیص و درمانی (*BM, Lp, IT* - بیوپسی) به پزشک و سایر همکاران کمک نماید.
- ۲۲- روشهای مناسب جهت تغذیه کودکان از قبیل گاوژ را به نحو صحیح انجام دهد.
- ۲۳- بر رعایت رژیم غذایی و چگونگی تغذیه کودک نظارت داشته باشد.
- ۲۴- اقدامات لازم جهت پیشگیری از بروز عوارض بیماری و عفونت در کودک (انواع مجزا سازی شامل ایزوله و ایزوله معکوس) انجام دهد.

۲۵- آموزش های لازم (حین بستری - حین ترخیص) درباره بیماری ، رعایت بهداشت ، سیر درمان و مراقبتهای و مراقبتهای ضروری را با توجه به سن کودک انجام دهد.

۲۶- محیط مناسب جهت بازی کودکان در بخش فراهم آورد.

۲۷- جهت کاهش اضطراب کودک و خانواده وی حمایت روحی روانی بعمل آورد.

۲۸- در موارد اضطراری قادر به تصمیم گیری و اجرای راه حل مناسب با سرعت کافی باشد.

۲۹- در صورت لزوم کودک و خانواده را جهت استفاده از سرویسهای خدماتی بهداشتی و درمانی موجود در جامعه راهنمایی نماید.

۳۰- گزارش نویسی اصولی از مراقبتهای پرستاری بعمل آمده را بر اساس فرآیند پرستاری انجام دهد.

وظایف و مسؤولیت‌های کارآموزان / کارورزان در دوره بالینی (سیاست‌ها و ضوابط دوره):

حضور منظم و رعایت شئون اسلامی

ارائه حداقل یک ارائه کیس بر اساس فرآیند پرستاری

شرکت در امتحان عملی پایان دوره کارآموزی

نحوه ارزیابی کارآموزان / کارورزان:

ارزشیابی دانشجوی بر اساس اهداف ویژه فوق بصورت مشاهده در طی کارآموزی و بر اساس موارد ذیل خواهد بود.

۱. دستیابی به اهداف ویژه ۵۰ نمره

۲. حضور منظم و رعایت شئون اسلامی و اخلاقی ۱۵ نمره

۳. ارائه حداقل یک *Case Report* ۱۵ نمره

۴. امتحان عملی پایان دوره کارآموزی ۲۰ نمره

منابع یادگیری: منابع شامل کتب مرجع، نشریه‌های تخصصی و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

REFERENCE

Betz: *Mosby's Pediatric Nursing Reference*, 6th ed., 2008

Wilson: *Wong's Clinical Manual of Pediatric Nursing*, last ed 2010

ENA & Newberry: *Sheehy's Emergency Nursing: Principles and Practice*, 5th ed.2008

Kliegman: *Nelson Textbook of Pediatrics*, 18th ed.; 2008

Seidel: *Mosby's Guide to Physical Examination*, 6th ed., Mosby, 2006

James,S.R.Ashwil,J.W.Droske. *Nursing care of children*; 2002.

Schulte,E.B.Price,D.H,Gwin,J.F).Thompsons.Pediatric nursing. (8th ed).
Piladelphia:W.B.Saunders company; 2001.

Hochenberry, M.J.Wilson, D.WONG'S *Nursing care of infants and children*.(8th ed). St.louis:
Mosby company; 2007.

Hochenberry,M.J. Wilson , D. *Essential of pediatric nursing* (8th ed) St.louis: Mosby
company; 2009.

Kligman,Robert,M.NELSON, *Essential of Pediatrics*.5th Edition.philadelphia;W.B.Saunders
company; 2006.

Muscari, Mary,E.Lippincott's Reviewseries.*Pediatric Nursing*. 3th Edition.

Lippincott company;2000.

<http://www.medi-smart.com/tutorials.htm>

www.pediatricnursing.net

www.pedsnurses.org

ر	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه
د	(۱)	(۱)			
ی	با کودک و خانواده او ارتباط مناسب درمانی برقرار کند.	قطرات سرم کودک را تنظیم نماید.	دادن دارو به روش‌های مختلف (عضلانی - وریدی - زیر جلدی - شیاف - خوراکی - استنشاقی -)	- در صورت لزوم دخول و خروج مایعات (I&O) را کنترل و ثبت نماید.	۲۵- آموزش های لازم (حین بستری - حین ترخیص) دربارہ بیماری ، رعایت بهداشت ، سیر درمان و مراقبت‌های و مراقبت‌های ضروری را با توجه به سن کودک انجام دهد.
ف	۲- کودک و خانواده را با بخش آشنا کند.	۷- اتیکت سرم کودک را تهیه نماید.	عضلانی - وریدی - زیر جلدی - شیاف - خوراکی - استنشاقی -	۲۰- تهیه نمونه های مختلف (بازی کودکان در بخش فراهم نمودن ادرار تمیز و استریل - نمونه مدفوع) را به نحو مطلوب انجام دهد.	۲۶- محیط مناسب جهت بازی کودکان در بخش فراهم آورد.
	۳- کودک را در بخش پذیرش نماید.	۸- مراقبت‌های لازم از محل تزریق سرم و عوارض احتمالی آن بعمل آورد.	قطره بینی و چشم) را به صورت صحیح انجام دهد.	۲۷- جهت کاهش اضطراب کودک و خانواده وی حمایت روحی روانی بعمل آورد.	
	۴- مراقبت لازم جهت حفاظت کودک در مقابل صدمات را بعمل آورد.		۱۳- داروها را بر اساس کارت دارویی به طریق صحیح محاسبه و آماده نماید.	۲۱- در انجام رویه های مراقبت‌های مختلف (چشم) را به صورت صحیح انجام دهد.	
	۵- بر اساس فرآیند پرستاری :				
	الف : شرح حال و معاینه کامل سیستم های مختلف از مددجو بعمل آورد.				
	ب: مشکلات مددجو را بر اساس اولویت لیست نماید.				
	ج: برنامه ریزی لازم را جهت رفع مشکلات مددجو تنظیم نماید.				
	د: برنامه های تدوین شده را به نحو احسن اجرا نماید.				
	ه : ارزشیابی لازم از برنامه های اجرایی بعمل آورد.				
	و: در صورت لازم بررسی را تکرار				
					۲۸- در موارد اضطراری قادر به تصمیم گیری و اجرای راه حل مناسب با سرعت کافی باشد.
					۲۹- در صورت لزوم کودک و خانواده را جهت استفاده از سرویس‌های خدماتی بهداشتی و درمانی موجود در جامعه
					BM, Lp, IT -

نماید.	۱۰- تزریق نماید.	بیوپسی (به راهنمایی نماید.
خون و فرآورده های آن را با رعایت اصول مربوطه	۱۵- علائم حیاتی کودک را بررسی و چارت نماید.	پزشک و سایر همکاران کمک نماید.
جهت کودک بیمار انجام دهد.	۱۶- از کودک تحت درمان با اکسیژن (چادر اکسیژن -	۲۲- روش‌های مناسب جهت تغذیه
۱۱- گرفتن رگ مناسب و خون گیری از کودک بیمار را به نحو مناسب انجام دهد.	۱۷- مراقبتهای تنفسی مورد استفاده در بخش کودکان از قبیل فیزیوتراپی ریه - دستگاه بخور گرم و سرد را	کودکان از قبیل گاواژ را به نحو صحیح انجام دهد.
۱۸- ساکشن راه هوایی کودک را به نحو صحیح	۲۳- بر رعایت رژیم غذایی و چگونگی تغذیه کودک نظارت داشته باشد.	۲۴- اقدامات لازم جهت پیشگیری از بروز عوارض بیماری و عفونت در کودک (انواع

انجام دهد. مجزا سازی
شامل ایزوله
و ایزوله
معکوس)
انجام دهد.

نکات کاربردی

پیامدهای یادگیری

پیامدهای یادگیری، ترکیبی از دانش، نگرش، مهارت‌ها و به طور کلی ویژگی‌هایی هستند که می‌خواهیم دانشجویان ما در انتهای دوره داشته باشند. در واقع به لحاظ ساختاری، پیامدهای یادگیری جملاتی هستند که توصیف می‌کنند در انتهای دوره چه انتظاری از دانشجو داریم و به عبارت دیگر دانشجو در انتهای دوره چه چیزی را باید بداند، درک کند و قادر به انجام آن باشد.

برای مثال دانشجوی دکتری تخصصی ... در پایان دوره ... باید بتواند ضمن آگاهی بر ضوابط پژوهش اخلاقی، اصول مرتبط را در استفاده از منابع اطلاعاتی منتشر شده، منتشر نشده و الکترونیکی به کار بندد.

فعالیت‌های یاددهی - یادگیری

منظور از فعالیت‌های یاددهی، مجموعه فعالیت‌هایی است که استادان و دستیاران ارشد در هنگام ایفای نقش استادی، به منظور آموزش بهینه کارآموزان/ کارورزان بر عهده دارند. در این میان، استفاده از راهبردهای یاددهی-یادگیری متمرکز بر روش‌های فعال و تعاملی، موجب تقویت انگیزه و محوریت یادگیرندگان خواهد شد. نظیر بحث در گروه‌های کوچک، آموزش مبتنی بر مسأله، آموزش مبتنی بر تیم و روش‌های خودآموزی و آموزش الکترونیکی.

و منظور از فعالیت‌های یادگیری، مجموعه فعالیت‌هایی است که کارآموزان/ کارورزان به منظور ارتقای دانش و مهارت در هر یک از چرخش‌ها، موظف به انجام آنها هستند. به عنوان مثال: شرکت فعال در راند^۱، گراند راند^۲ و ژورنال کلاب^۳، رایه کنفرانس‌های آموزشی^۴

روش‌های ارزیابی کارآموزان/ کارورزان

ارزیابی کارآموزان/ کارورزان به صورت تکوینی (در طول دوره آموزشی و با هدف ارائه بازخورد و اصلاح عملکرد فراگیر و یا با اختصاص سهمی از نمره نهایی به آن، تأثیرگذار در ارزیابی پایانی دانشجو) و پایانی (در پایان دوره آموزشی به منظور تصمیم‌گیری و قضاوت در خصوص میزان یادگیری فراگیر) و با بهره‌مندی از انواع روش‌های ارزیابی صورت می‌پذیرد:

- ارزیابی دانش نظری^۵ با استفاده از انواع آزمون‌های کتبی اعم از تشریحی، صحیح و غلط، چند گزینه‌ای، جور کردنی، استدلال محور و ...
- ارزیابی عملکردی^۶ در محیط‌های شبیه سازی شده برای مثال با استفاده از آزمون بالینی ساختارمند عینی^۷ به عنوان یکی از مصادیق بارز آزمون‌های ویژه ارزیابی عملکرد
- ارزیابی در محیط کار^۸ با ذکر فعالیت‌هایی که کارآموزان/ کارورزان به طور مستقل و یا با راهنمایی استاد در محیط‌های کار واقعی انجام می‌دهند. نظیر انجام پروسیجرهای مختلف و با استفاده از انواع روش‌های ارزشیابی در محیط کار مانند:

1. Round
2. Grand Round
3. Journal Club
4. Didactic Conferences

۵. بر طبق برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه‌ریزی دوره پزشکی عمومی، سهم ارزیابی نظری در دوره کارآموزی نباید بیش از ۵۰ درصد نمره نهایی ارزیابی کارآموزان بوده و در دوره کارورزی نباید بیش از ۲۵ درصد نمره نهایی ارزیابی را به خود اختصاص دهد.

6. Performance Based Assessment
7. Objective Structured Clinical Examination (OSCE)
8. Workplace Based Assessment

- ارزشیابی ۳۶۰ درجه^۱
- بررسی پورت فولیو^۲ و لاگ بوک^۳
- استفاده از Global rating form^۴
- استفاده از روش‌هایی مانند^۵ DOPS،^۶ Mini-CEX و با هدف ارزیابی در طول دوره (ارزیابی تکوینی)

1. Multi Source Feedback (MSF)

2 Portfolio

3 Logbook

4. در پایان هر چرخش بالینی، توسط عضو هیأت علمی مربوط، در خصوص ابعاد مختلف توانمندی‌های مورد انتظار دانشجوی به صورت کلی، انجام می‌شود و بر طبق برنامه‌های آموزشی مصوب دوره پزشکی عمومی، در دوره کارآموزی، سهم اختصاص یافته به این روش ارزیابی، حداکثر ۵۰٪ ارزیابی نهایی کارآموز بوده و در دوره کارورزی، حداقل ۴۰٪ و حداکثر ۷۵٪ ارزیابی نهایی کارورز می‌باشد. این شکل از ارزیابی نیاز به مجموعه روشنی از شاخص‌های عملکرد دارد که با توجه به ارتباطی که با توانمندی‌های مورد انتظار برای فراگیران دارند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. در این روش، عملکرد فراگیر با استفاده از یک مقیاس درجه بندی، در هر یک از حوزه‌های توانمندی، مورد ارزیابی قرار گرفته و به او امتیاز داده می‌شود.

۵. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

6. Mini Clinical Evaluation Exercise: در این نوع آزمون، یکی از اعضای هیأت علمی، عملکرد فراگیر را در مواجهه با بیمار مشاهده می‌کند و سپس با استفاده از مقیاس درجه بندی به هر کدام از توانمندی‌های فراگیر، در فرمی که به همین منظور تهیه شده است، نمره می‌دهد. در این نوع آزمون انتظار می‌رود عملکرد فراگیر در طول ترم در چند مواجهه و با استفاده از ارزیابان متفاوت، ارزیابی شود.